

מ"ת 62830/06/20 - יחיאל אבואזיז נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בקריות

מ"ת 62830-06-20 מדינת ישראל נ' אבואזיז(עציר)
תיק חיצוני: 297203/2020
בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיא
מבקש יחיאל אבואזיז
נגד מדינת ישראל
משיבה

החלטה

1. נגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירות של פריצה לדירת מגורים, לפי סעיף 406(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין) וכן גניבה, לפי סעיף 384 לחוק העונשין. לפי עובדות כתב האישום ביום 14.6.20 בשעה 09.30 התפרץ המבקש לדירת מגורים בכך שפתח את הדלת באמצעות מפתח שהיה מונח בארון חשמל בסמוך ונטל ממנה תכשיטים רבים. בהמשך, ניסה המבקש למכור את התכשיטים בחנות.

2. בד בבד הוגשה גם בקשה להורות על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים נגדו. בדיון שהתקיים ביום 14.7.20 הורה בית המשפט (כב' השופט עלי) על מעצרו של המבקש עד תום ההליכים, תוך שדחה חלופת מעצר בבית אמו של המבקש. בהחלטה זו הדגיש בית המשפט את עברו הפלילי המכביד של המבקש ומצבו הנפשי כעולה מחוות הדעת שהוגשה לתיק.

3. ביום 22.11.20 הגיש המבקש בקשה לעיון חוזר במסגרתה עתר לשחררו להליך גמילה בקהילה הטיפולית קריית שלמה המתמחה בטיפול בבעלי "תחלואה כפולה" - סמים ובעיות נפשיות. קיימתי דיון בבקשה בו טענה הסנגורית כי הנאשם פנה מיוזמתו לקריית שלמה ועבר במהלך מעצרו הליך של הפסקת שימוש בתחליף סם בו עשה שימוש תקופה ארוכה. הסנגורית הפנתה לתסקיר שירות המבחן שניתן בתיק העיקרי במסגרת הפניית המבקש לבדיקת התאמה לבית המשפט הקהילתי. בתסקיר ציין שירות המבחן כי המבקש מתמודד עם קשיים רבים ומבטא רצון לשינוי. צוין כי ההליך המשפטי והמעטפת הטיפולית שיכול להעניק בית המשפט הקהילתי, עשויים ליתן מענה לצרכיו של המבקש ואולם כל עוד הוא מצוי במעצר, לא ניתן לגבש עמדה סופית באשר להתאמתו להליך בבית המשפט הקהילתי. לאור כך נטען כי מדובר במקרה מתאים להפניה להליך של גמילה אגב מעצר.

4. המשיבה התנגדה לבקשה וטענה כי המבקש אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה לצורך הפניה לגמילה בשלב המעצר והוסיפה שלא יהיה בכוחה של הקהילה הטיפולית לתת מענה לשאלת המסוכנות. ביחס לאפשרות הפניית הנאשם לבית המשפט הקהילתי נטען כי המאשימה מתנגדת לאפשרות זו. לאור כך ביקשה המשיבה לדחות הבקשה.

5. בהחלטתי מאותו יום הוריתי כי טרם קבלת החלטה ראוי לקבל תסקיר מטעם שירות המבחן. ציינתי כי

עמוד 1



המבקש אמנם לא עבר הליך גמילה טרם מעצרו, אך עבר שינוי משמעותי בהרגלי צריכת תחליף הסם בתקופת מעצרו. כן ציינתי שהפנייתו לתסקיר כעת מתכתבת היטב עם עמדת המשיבה אשר ציינה בתיק העיקרי כי תבחן את עמדתה ביחס להפניית המבקש לבית המשפט הקהילתי לאחר שתעיין בתסקיר. משכך, הוריתי על קבלת תסקיר אשר יבחן אפשרות שחרור המבקש לגמילה.

6. שירות המבחן הגיש תסקיר במסגרתו ציין כי המבקש החל לעשות שימוש בסמים בגיל צעיר, ניהל אורח חיים שולי, ביצע עבירות רבות ונידון לעונשי מאסר. כן צוין שהמבקש סובל מבעיות נפשיות וביצע ניסיונות אובדניים. שירות המבחן התייחס לשילוב הנאשם בהליך טיפולי במסגרת תיק פלילי קודם וציין כי תפקודו היה תקין אם כי הייתה נסיגה בתפקוד בתקופת משבר הקורונה. שירות המבחן ציין כי המבקש שוהה במעצר מיום 14.6.20 וכי בזמן זה הוא נמצא בקשר רציף עם עובדת סוציאלית ועבר תהליך הפחתת תחליף הסם עד כי היום אינו נוטל עוד תחליף סם. שירות המבחן ציין כי להערכתו התנהגות המבקש בעת האחרונה, לרבות הגמילה הפיזית מהצורך בתחליף סם, נותנת בסיס למסקנה בדבר הפחתה ממשית בסבירות להישנות מעשים עברייניים. כן צוין שהבנתו את המצופה ממנו, רצונו בשינוי והמעשים שנקט עד כה מלמדים כי יש בכוחו של הליך הגמילה להפחית באופן משמעותי מרמת הסיכון להישנות מעשים דומים. שירות המבחן שוחח עם הקהילה הטיפולית וציין כי נערכו תכניות לקליטתו וקיים תאריך קליטה. צוין כי מדובר בהליך ארוך טווח הכולל טיפול פרטני וקבוצתי וכן תרופתי התואם את מצבו של המבקש. כן צוין שהשהייה בקהילה היא בתנאי המקום ונדרשת התחייבות של ערב מגבה למקרים בהם המטופל נפלט מהמקום. בעניין זה נפגש שירות המבחן עם אחיו של המבקש וציין כי הוא מתאים למשימה זו. לאור כך המליץ שירות המבחן על העברת המבקש לקהילה הטיפולית לצורך גמילה, החל מיום 10.1.21 וזאת בכפוף לבדיקת קורונה ותשלום עבור החודש הראשון.

7. בדיון שקיימתי לאחר קבלת התסקיר ביקשה ההגנה לאמץ את מסקנותיו. נטען כי המבקש עצור תקופה משמעותית והוא מגלה מוטיבציה לשינוי ונגמל מתחליף סם שנטל תקופה ארוכה. צוין כי בגמילתו לא רק המבקש יצא נשכר אלא החברה כולה. ביחס למצב התיק העיקרי אישרה הסנגורית שאין כוונה לנהל את ההליך והדחיות שהיו עד כה היו באישור בית המשפט בתיק העיקרי אשר ביקש לראות כיצד יוחלט בבקשה זו. כן צוין שהמבקש מעוניין להשתלב בבית המשפט הקהילתי על מנת ליתן מענה למלוא קשייו וצרכיו.

8. המשיבה ביקשה לדחות את הבקשה תוך שהפנתה לעברו הפלילי המכביד של המבקש ולמסוכנות הטמונה בו. צוין כי לא התקיימו התנאים לשחרור לגמילה, לאור כך שהמבקש לא החל בהליך גמילה, סיכויי ההצלחה בעניינו נמוכים וכי אין בתנאי הקהילה הטיפולית ליתן מענה למסוכנות הטמונה בו.

9. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים ועיינתי בתסקיר שירות המבחן סברתי כי ראוי ליתן למבקש הזדמנות לשיקום, כבר בשלב זה, ולאפשר לו להשתלב בהליך גמילה. אנמק להלן מסקנתי.

10. השיקולים שעל בית המשפט של מעצר לשקול עת מתבקש הוא לשחרר עצור לחלופת מעצר שעניינה גמילה, פורטו בהרחבה בפרשת סויסה (בש"פ 1981/11 **מדינת ישראל נ' סויסה** (21.3.2011)) אשר מהווה הלכה מחייבת בנושא. בהלכת סויסה ציין כב' השופט עמית כי ככלל "העיתוי הראוי לגמילה מסמים הוא בשלב גזירת הדין, וריצוי העונש". עם זאת צוין כי "כחריג לכלל, כי קיימת אפשרות לשילובו של נאשם בטיפול גמילה כבר בשלב המעצר,

וזאת במידה שעניינו מקיים, למצער, שניים מהתנאים הבאים: עובר לביצוע העבירה שבגינה הוא נעצר, החל הנאשם בתהליך גמילה; הליך הגמילה הינו בעל פוטנציאל הצלחה גבוה; ויש בהימצאותו של הנאשם במוסד הגמילה המוצע, כדי לאיין את מסוכנותו" (בש"פ 4114/13 **טארק אלתימי נ' מדינת ישראל** (23.6.2013)). נבחן אפוא אם תנאים אלו מתקיימים בעניינו של המבקש.

11. אין מחלוקת שהמשיב לא החל בהליך גמילה מסודר עובר למעצרו. ואולם, לא ניתן להתעלם מההליך הקשה והמשמעותי שעבר בתוך כותלי בית המעצר עד שהפסיק לחלוטין את התלות בתחליף סם. אף אם אין מדובר בהליך גמילה טרם המעצר כנדרש בתנאי הראשון של הלכת סויה, הרי "זהו מקרה שבו ניתן לפנות גם ל'רוחה' של ההחלטה" (בש"פ 10183/17 **יורם אוחנה נ' מדינת ישראל** (31.1.2018)). עוד אפנה לבש"פ 4919/18 **יהודה ברוקס נ' מדינת ישראל** (16.7.2018) שם נקבע כי:

"אמת נכון הדבר, העורר לא התחיל בתהליך של גמילה טרם מעצרו. עניין זה נזקף לחובתו בהקשר דנן, בגדרי הלכת סויה. ברם, חודשים ארוכים נתון העורר במעצר, התקופה הארוכה הזו נתנה בו את אותותיה, וההתרשמות המקצועית נוטה לראותו כבשל לתהליך של גמילה. פרק הזמן הארוך במעצר - 9 חודשים - וחוות הדעת המקצועית, הריהם, בנסיבות העניין, "חלופה" לתנאי של תחילת הליך גמילה לפני המעצר. תכליתו של התנאי הושגה ב"חלופה" הנ"ל"

12. דברים אלו יפים לעניינו אף מדרך קל וחומר, שכן לא רק תקופת מעצר ארוכה עבר המבקש, אלא אף שינה דרכיו במהלכה. בכל מקרה, התנהגות המבקש בתקופת מעצרו היא בוודאי הליך משמעותי שיש בו להעיד על מוטיבציה גבוהה, מחוייבות להליך ואינדיקציה לסיכויי הצלחתו. משכך, עמדת שירות המבחן הרואה סיכויי הצלחה להליך, מקובלת עלי ויש בה לענות על התנאי השני בהלכת סויה.

13. לדידי, אף התנאי השלישי בהלכת סויה מתקיים. אינני מקל ראש בעבירה המיוחסת למבקש, בוודאי על רקע עברו הפלילי, מצבו הנפשי והעובדה שזמן קצר טרם ביצועה סיים צו מבחן. ואולם, אין מדובר במסוכנות קונקרטי, אלא כללית בענייני רכוש. כמו כן, מדובר בקהילה טיפולית רשמית ומוכרת אשר מחויבת לדווח על עזיבת המקום ונקבע אף ערב מגבה אשר נמצא ראוי בעיני שירות המבחן ואף אני התרשמתי מיכולתו להוות דמות סמכותית עבור המבקש ועל כי ידווח במקרה של הפרה. שילוב נתונים אלו מביא למסקנה כי יש בשהייה בקהילה להוות מענה ראוי למסוכנות (השוו: בש"פ 8932/14 **חיים עזרה נ' מדינת ישראל** (4.1.2015))

14. סיכומו של דבר. המקרה אכן אינו פשוט להכרעה. מדובר אדם שאינו צעיר, אשר חטא ופגע בחברה פעמים רבות. רק לאחרונה ניתנה לו הזדמנות לשיקום והוטל עליו צו מבחן. הוא סיימו בצורה משביעת רצון אך חזר לחטוא זמן קצר לאחר מכן. הסנגורית טוענת שיש בכך ללמד על הצורך ב"טיפול שורש" ותמיכה קבועה במבקש. המשיבה טוענת כי הדבר מלמד על מסוכנות לחברה. אכן, השיקולים והאינטרסים המנוגדים "מתרוצצים בערבוביה" (בש"פ 4919/18 **יהודה ברוקס נ' מדינת ישראל** (16.7.2018)) ובסופו של יום סברתי כי על רקע תקופת המעצר הארוכה; המוציבטיה שהפגין המבקש; ועמדת שירות המבחן, ראוי לאפשר לו הזדמנות להיגמל מסמים ולשקם את חייו. אציין בעניין זה כי

כידוע הגם שבית המשפט אינו מחוייב להמלצת שירות המבחן, בבקשות מעין אלו יש לעמדתו משקל רב (בש"פ 3292/14 יצחק ציבר נ' מדינת ישראל (20.5.2014)). במקרה זה יש להביא בחשבון כי שירות המבחן סבור שהנאשם עשוי להפיק גם תועלת רבה משילובו בבית המשפט הקהילתי והדבר מותנה בשחרורו מהמעצר. אכן, בשלב זה המשיבה אינה מסכימה לשילובו בבית המשפט הקהילתי אך דומה שאפשר שעמדה זו תשתנה בהמשך ואגב הליך הגמילה שיעבור המבקש. חזקה על המשיבה שתבחן עמדתה שוב, על רקע הנסיבות המשתנות, בלב פתוח ונפש חפצה. בעניין זה ראוי לחזור ולהדגיש כי "שינוי כזה, ככל שיצליח, ייטיב עמו, ולא פחות מכך עם החברה כולה, שהרי לצד האינטרס להגן על הציבור מפני מבצעי עבירות ניצב גם האינטרס הציבורי בשיקום עבריינים" (בש"פ 1152/17 מולה דרבה נ מדינת ישראל (20.2.2017)).

15. טרם סיום אציין כי לא נעלם מעיני השלב בו מצוי בתיק העיקרי. אכן, כתב האישום הוגש בחודש 6/20 היינו הוא אינו בתחילתו, ואולם המבקש טרם השיב לאישום, ממילא שלא כפר, והוא מתחייב שפניו להודאה. בית המשפט בתיק העיקרי נעתר לבקשת ההגנה להמתין להחלטה זו ואף הפנה את המבקש לבחינת התאמה בבית המשפט הקהילתי. מכאן שאין לומר שיש בהחלטתי משום "הסגת גבולו של ההליך התלוי ועומד של גזירת העונש" (הלכת סויסה, פסקה 9(z)) ואף לא קביעת עובדות מוגמרות שעלולות לכבול את ידיו של בית המשפט הדין בתיק העיקרי.

16. סיכומו של דבר שאני מורה כדלקמן:

א. אני מורה על שחרור המשיב לקהילה הטיפולית קריית שלמה. השחרור יהיה בשיטת "מדלת לדלת" ביום 10.1.21 עד השעה 12.00 וזאת בכפוף לקיום שני התנאים שנזכרו בתסקיר - בדיקת קורונה ותשלום עבור החודש הראשון.

ב. המבקש ישהה בקהילה הטיפולית בתנאי המקום. הקהילה תדווח על עזיבת המקום מכל סיבה שאינה חלק מהטיפול בנוכחות מלווה.

ג. אני מאשר את אחיו של המבקש, מר ניסים אבידן כערב מגבה. הערב מחויב לקבל לביתו את המבקש בכל מקרה בו יפלט מהקהילה בתנאי מעצר בית מלא, לפקח עליו ולדווח על כל הפרה. הערב יחתום על התחייבות עצמית בסך 10,000 ₪ לקיים את התחייבותו. תנאי זה יירשם בטופס ההתחייבות במפורש.

ד. המבקש יתייצב לכל דיוני בית המשפט בנוכחות מלווה מהקהילה או הערב המגבה.

ה. להבטחת קיום תנאי השחרור יחתום המבקש על התחייבות עצמית בסך 10,000 ₪. תנאי סעיפים ב-ד יירשמו בטופס ההתחייבות במפורש.

ו. ניתן בזאת צו פיקוח מעצרים בעניינו של המבקש למשך 6 חודשים.

ז. רק עם קיום תנאים אלו ישוחרר המבקש כמפורט בסעיף א' להחלטה.

.ז.

ח. לאור כך שהשחרור הוא מיום 10.1.21 אין צורך בעיכוב ביצוע ובידי המשיבה לערור על החלטה זו בפרק זמן זה.

להמציא ההחלטה לצדדים וכן לשירות המבחן.

ניתנה היום, כ' טבת תשפ"א, 04 ינואר 2021, בהעדר הצדדים.